

EL TREBALL ASSALARIAT A BARCELONA

2015

TEMPORALITAT, INTENSITAT LABORAL I DURADA DELS CONTRACTES

Abril de 2017

Departament d'Estudis i Programació
Gabinet Tècnic de Programació

B
BC
BN

Índex

- 1.- Presentació, 2
- 2.- Resultats generals, 4
- 3.- Resultats segons perfil del treballador/a, 8
- 4.- Resultats segons perfil de l'empresa, 15
- 5.- Síntesi dels principals resultats, 20
- 6.- Nota metodològica, 24

1.- Presentació

Aquest informe presenta una anàlisi del treball assalariat de Barcelona al 2015. El primer objectiu de l'estudi és conèixer la incidència de la contractació temporal sobre el conjunt de **persones assalariades residents** a la ciutat. Seguidament, i en relació amb els treballadors/ores amb contracte temporal al llarg de 2015, el segon objectiu és estudiar l'efecte d'aquesta temporalitat en dues variables: la **intensitat laboral**, és a dir, el total de dies treballats d'aquests assalariats/ades fins a finals d'any i, també, la **durada dels contractes**.

Els dos indicadors esmentats, la *intensitat laboral* i la *durada dels contractes*, permeten una aproximació al concepte de precarietat laboral. La precarietat laboral és un concepte complex i la seva mesura estadística és multidimensional. Tanmateix, la literatura acadèmica i institucional sobre el fenomen de la precarietat laboral coincideix en identificar tres dimensions de la precarietat: la vulnerabilitat del treballador/a, la inseguretat en la feina i la limitació o pèrdua de drets. Des d'aquest punt de vista, la baixa *intensitat laboral* i la inseguretat en el treball que generen els *contractes de curta durada* són una aproximació no completa però si prou significativa de la precarietat laboral.

Malgrat la significació d'aquestes variables per captar situacions de precarietat, cal destacar que la informació tractada es refereix a assalariats/ades i, per tant, no es contempla la precarietat que afecta a les persones que cotitzen en règim d'autònoms (que inclou els anomenats "falsos autònoms"), la jornada parcial, que pot ser involuntària, o d'altres situacions, fins i tot més greus, com les que es deriven del treball no declarat o de l'atur de llarga durada.

Els resultats són presentats tant pel conjunt dels assalariats/ades residents a Barcelona com per una desagregació per grups, en funció del perfil del treballador/a: sexe, edat, nacionalitat i grup professional i, també, segons dues característiques rellevants de l'empresa contractant: grandària del centre de treball i sector d'activitat econòmica.

Aquesta anàlisi es deriva de l'estadística que sobre el treball assalariat ha estat desenvolupada pel Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona a partir de les dades de la Mostra Contínua de Vides Laborals (MCVL). La MCVL de 2015 per als residents assalariats/ades inclosos en aquest treball té més de 21.000 registres, cosa que fa possible fer els creuaments d'interès amb una fiabilitat satisfactòria.

La identificació dels contractes indefinits i temporals és immediata, ja que el tipus de contracte és una dada en la major part dels casos obligatòria que l'ocupador ha de facilitar a la Seguretat Social i que queda recollida en la MCVL. La definició de la intensitat laboral i la durada de contractes es fa en dues fases. En primer lloc s'identifiquen els treballadors/ores amb contracte temporal vigent a finals de l'any de referència. Per aquests es consideren tots els contractes que han tingut vigents al llarg de l'any i el nombre total de dies de treball generats per aquests contractes. La *intensitat laboral* queda definida per aquest total de dies fins el 31/12/2015 i la *durada dels contractes* com el quocient entre el nombre de dies i el nombre de contractes. Per conèixer amb més detall el tractament de la MCVL emprat per desenvolupar aquesta anàlisi es pot consultar la Nota Metodològica que es troba al final d'aquest informe.

Aquesta aproximació fa possible estudiar, per primer cop, els efectes de la creixent temporalitat del mercat laboral, no mitjançant una estadística que comptabilitza els contractes, sinó amb una estadística referida directament als treballadors/ores de Barcelona.

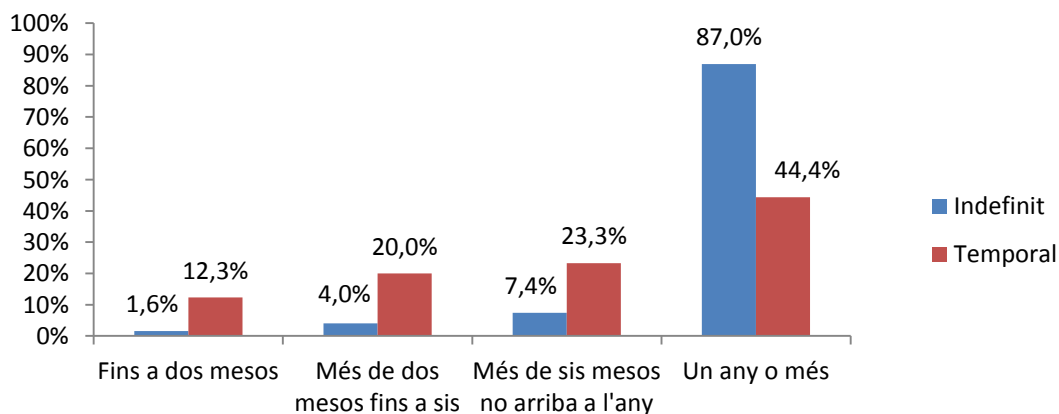
2.- Resultats generals

Segons la MCVL a finals de 2015 hi havia 536 mil persones assalariades residents a Barcelona, de les quals 414 mil (77,2%) tenien contracte indefinit i 122 mil (22,8%) contracte temporal. En comparació a 2010 aquestes dades suposen una disminució d'un 3,2% d'assalariats/ades amb contracte indefinit i un augment d'un 10% d'assalariats/ades amb contracte temporal.

Per analitzar l'efecte que té el tipus de contracte sobre *la intensitat laboral* i la *durada dels contractes* una primera possibilitat és estratificar aquestes dues variables en categories, per determinar el percentatge de persones assalariades de cada una d'aquestes categories. Cal aclarir que les persones amb contracte indefinit són les que tenen aquest contracte a la fi de l'any de referència, però lògicament no han tingut necessàriament aquesta situació al llarg de tot l'any. Per aquest motiu malgrat ser treballadors/ores amb contracte indefinit poden tenir una intensitat laboral i durades dels contractes inferiors a l'any.

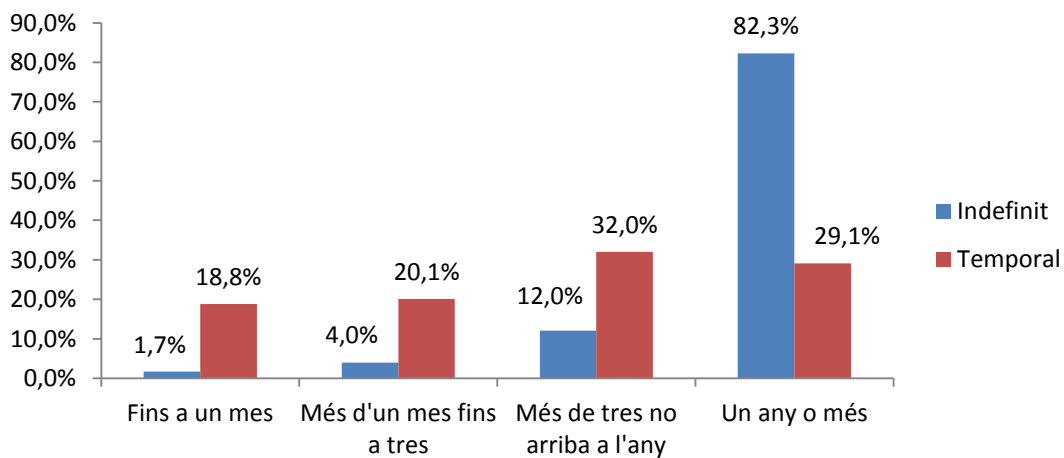
Tal com mostra el Gràfic 1 **la intensitat laboral** té una distribució molt diferent segons el tipus de contracte. La intensitat laboral de menys de dos mesos (considerada una intensitat laboral molt baixa), afecta a un 12,3% dels treballadors/ores temporals, mentre que només un 1,6% dels assalariats/ades amb contracte indefinit es van trobar amb aquesta situació. En canvi, el 87% dels assalariats/ades amb contracte indefinit van treballar tot l'any, percentatge que baixa al 44,4% entre els treballadors/ores temporals.

Gràfic 1: Assalariats/ades segons intensitat laboral (%)
Dies treballats fins 31/12/2015

Per la seva banda, **la durada mitjana dels contractes** també es modifica de forma considerable en funció del tipus de contracte. Menys d'una tercera part dels treballadors/ores temporals (29%) tenen contractes de durada igual o superior a un any, mentre que el 82,3% dels treballadors/ores amb contracte indefinit tenen contractes d'aquesta durada. Si es considera el grup de màxima inseguretat laboral (durada dels contractes fins a un mes) es constata que un 18,8% dels temporals tenen contractes amb una durada de menys d'un mes, mentre que aquesta situació entre els indefinits/ides és irrellevant.

Gràfic 1: Assalariats/ades segons durada dels contractes (%)
Durada mitjana contractes vigents 2015

L'anàlisi de la distribució de la intensitat laboral i de la durada dels contractes es pot complementar estudiant la distribució d'aquestes dues variables sense estratificar, és a dir, considerant-les variables contínues. Aquesta aproximació permet conèixer la distribució de les variables i, en particular, els valors més baixos de la distribució (intensitat i durada mínimes, de més gran precarietat), però fa necessari utilitzar el concepte de **percentil**.

Els percentils són els valors de la variable que, ordenada de menys a més, deixen un determinat percentatge d'individus per sota i per sobre d'aquest valor. El percentil 10 és el valor que té un 10% de resultats per sota i un 90% per sobre, el percentil 25 deixa un 25% d'individus per sota i un 75% per sobre i així successivament. El percentil 50 deixa dues parts igual per sobre i per sota i es coneix com a mediana o valor del mig.

A la Taula 1 es pot veure la distribució de **la intensitat laboral** de les persones assalariades residents a Barcelona en el seu conjunt i, també, entre assalariats/ades amb contracte indefinit i temporal. El percentil 10 mostra que el 10% del assalariats/ades de Barcelona amb menor intensitat laboral van treballar 155 dies o

menys fins el final de 2015. El percentil 25 situa aquesta intensitat en 395 dies i, finalment, la mediana, és a dir, la intensitat laboral que deixa la meitat dels assalariats/ades per sobre i la meitat per sobre està en els 1.107 dies (uns tres anys). No ha de sorprendre que el nombre de dies treballats superi l'any, ja que es tracta del nombre de dies treballats gràcies als contractes vigents en el 2015 i això inclou contractes que es van iniciar molt abans de l'inici del l'any 2015.

Taula 1: Distribució de la intensitat laboral dels assalariats/ades

		Total dies feina fins a 31/12/2015		
		Percentil 10	Percentil 25	Mediana
Tipus de contracte	Indefinit	296,75	633,00	1583,00
	Temporal	50,00	132,87	313,00
	Total	155,20	395,75	1107,47

La distribució de la intensitat laboral es modifica de forma considerable entre els assalariats/ades amb contracte indefinit o temporal. Entre els assalariats/ades temporals el 10% amb intensitat inferior no arriben a treballar dos mesos (50 dies) i el valor de la mediana porta a una intensitat de 313 dies. Entre els assalariats/ades indefinits, en canvi, aquests dos valors són 296 i 1.583 dies. Això vol dir que la meitat dels assalariats/ades amb contracte indefinit a Barcelona van treballar més de 4 anys com a resultat dels contractes vigents en el 2015, mentre que els assalariats/ades amb contracte temporal no van arribar a l'any de feina.

Si es considera **la durada dels contractes** (Taula 2) es troben uns diferencials de magnitud similar. Entre els assalariats/ades temporals el 10% amb durada inferior té 15 dies de treball per contracte, mentre que entre els que tenen contracte indefinit aquesta durada és de 179 dies. Si s'atén a les medianes, la meitat dels contractats/ades temporals tenen fins a 150 dies per contracte, mentre que entre els indefinits/ides cada contracte els hi aporta en mitjana més de tres anys de treball (1.412 dies).

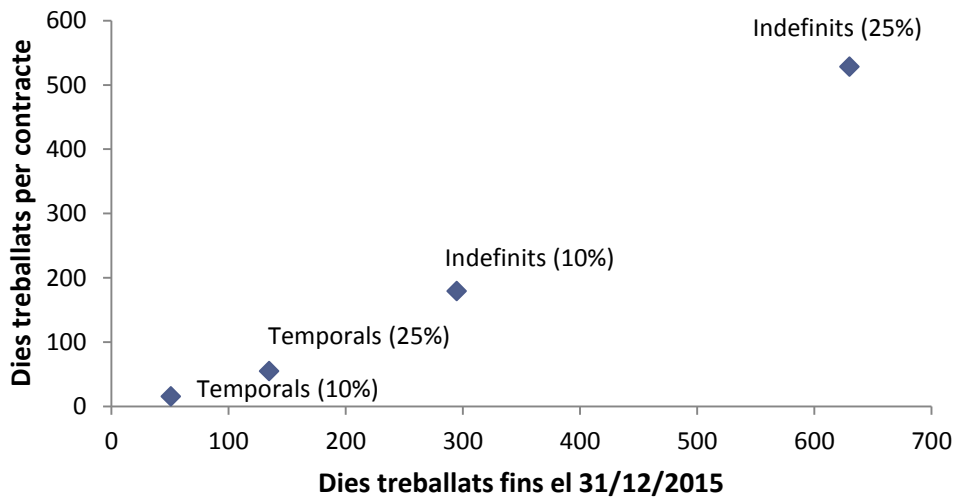
Taula 2: Distribució de la durada dels contractes dels assalariats/ades

		Dies treballats per contracte fins 31/12/2015		
		Percentil 10	Percentil 25	Mediana
Tipus de contracte	Indefinit	179,50	530,49	1412,50
	Temporal	15,60	46,50	150,00
	Total	63,00	257,00	949,00

Aquest tipus d'aproximació permet fer una presentació bidimensional de resultats de les dues variables, intensitat laboral i durada de contractes, que tal com s'ha dit a l'inici d'aquest informe pot interpretar-se com una aproximació, parcial però significativa, de la precarietat laboral.

El gràfic 3 mostra que el 10% de les persones amb contracte indefinit que tenen menys intensitat laboral treballen pràcticament fins els 300 dies de treball, i si es considera fins el 25% aquesta dada d'intensitat laboral supera els 600 dies de feina. El primer grup té una durada dels contractes de 180 dies, mentre que el segon arriba a més de 500 dies de treball per contracte. En contrast, els 10% dels treballadors/ores temporals amb intensitat menor treballen com a molt 50 dies, i si es consideren el 25% inferior la dada és de 132 dies. Pel que fa a la durada dels contractes entre els temporals el 10% inferior té contractes que en mitjana només generen fins a 15 dies de feina, mentre que si s'amplia el nombre de treballadors/ores fins el 25% s'arriba a uns contractes de durada mitjana de 50 dies com a màxim.

**Gràfic 3: Intensitat laboral i durada dels contractes
Indefinits i temporals (percentils 10% i 25%)**

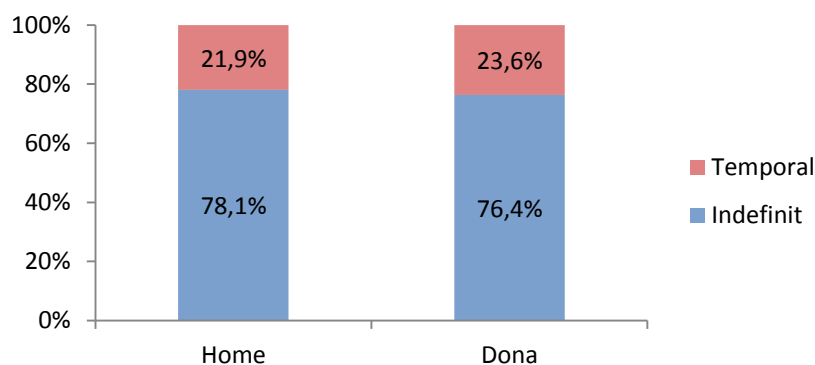

3.- Resultats segons perfil del treballador/a

La temporalitat i les seves conseqüències en termes de baixa intensitat laboral i d'inseguretat en el treball per la curta durada dels contractes no es distribueix de forma uniforme entre els diferents col·lectius de treballadors/ores. En aquest punt es presenten aquestes diferències a través de l'anàlisi de quatre variables de perfil del treballador/a: el sexe, l'edat, la nacionalitat i el grup professional.

En relació amb **la desagregació per sexe** cal dir que l'estadística no detecta uns diferencials molt marcats. La primera dada que cal considerar és que, tal com mostra el gràfic 4, el percentatge d'assalariats/ades temporals és més gran entre les dones (23,6%) que entre el homes (21,9%). Aquest diferencial no és molt important, però pot ser significatiu pel fet que amb les dades de la MCVL al 2010 el percentatge de temporalitat era el mateix entre treballadors i treballadores (un 20%).

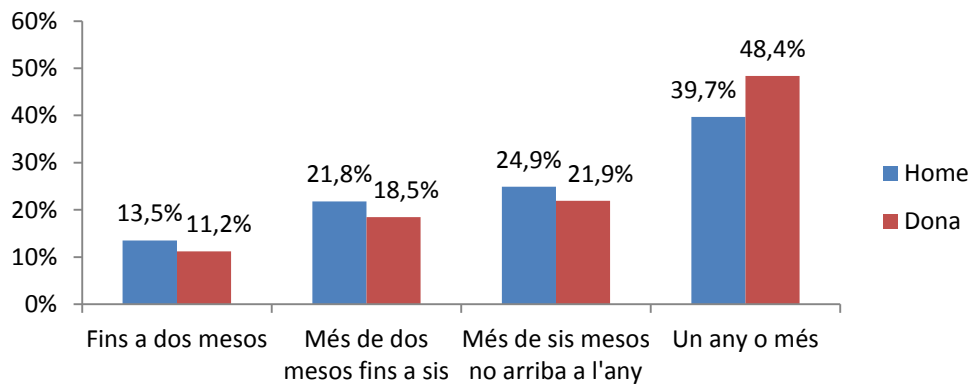
Gràfic 4: Assalariats/ades segons tipus de contracte i sexe (%)

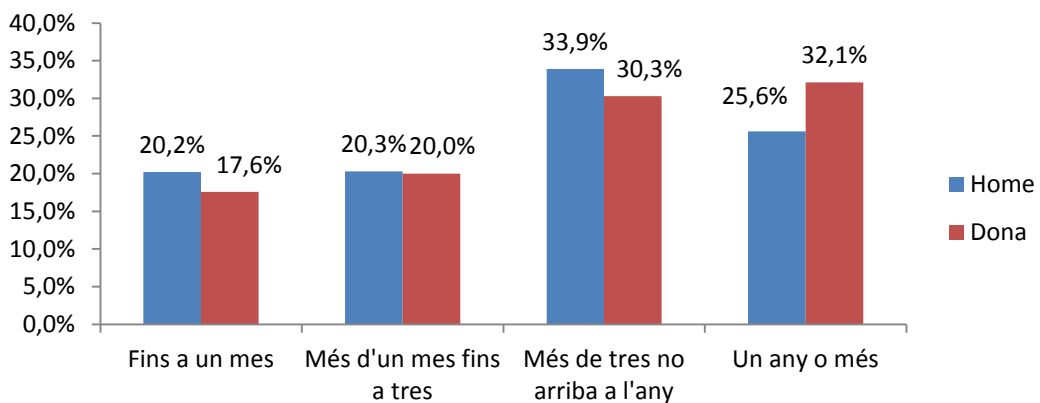
Pel que fa als efectes d'aquesta temporalitat cal dir que, com es veu en els gràfics 5 i 6, són els homes els que tenen una més baixa intensitat laboral i contractes de menor durada. Encara que les diferències no són molt grans, es pot veure que la intensitat laboral molt baixa (fins a dos mesos de treball) afecta a un percentatge superior d'homes que de dones (13,5% i 11,2% respectivament), i una situació similar es troba en relació amb els treballadors/ores amb contractes que en mitjana tenen una durada d'un mes o menys: afecta a un 20,2% dels homes i a un 17,6% de les dones.

Una dada que pot explicar en part aquest resultat és el fet que els funcionaris/àries interins, que tenen una temporalitat amb una intensitat laboral alta i una durada dels contractes llarga són, en un 66,3%, dones, i només en un 33,7% homes. El caràcter específic de la temporalitat dels interins explica alguns resultats destacats d'aquesta nota, com es veurà més endavant en les dades corresponents a la temporalitat de l'Administració Pública.

**Gràfic 5: Assalariats/ades temporals segons intensitat laboral i sexe (%)
Dies treballats fins el 31/12/2015**

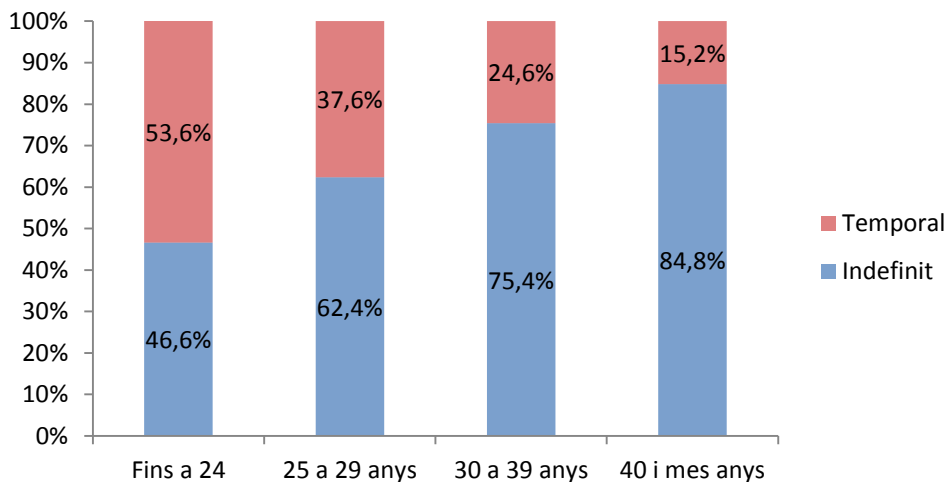
**Gràfic 6: Assalariats/ades temporals segons durada dels contractes i sexe (%)
Durada mitjana contractes vigents 2015**

Com també es detecta en l'estadística de salaris de Barcelona¹, la recuperació de l'ocupació entre 2014 i 2015 ha estat més intensa entre els homes que entre les dones. Aquest fet pot explicar també aquest resultat, ja que aquesta incorporació es produeix en condicions més precàries i comporta una degradació de les condicions laborals. També cal dir que en aquesta estadística es registra la precarietat del treball assalariat i, per tant, queden excloses de l'anàlisi situacions de precarietat que poden ser encara més greus, vinculades a treball no declarat o a situacions d'atur de llarga durada, que poden tenir una incidència superior entre les dones.

La desagregació per grups d'edat aporta diferencials molt significatius entre els diferents col·lectius. Com mostra el gràfic 7, la temporalitat augmenta de forma molt intensa amb els grups de treballadors/ores més joves. No és descartable que per al grup més jove, fins als 24 anys, pugui donar-se una proporció de treballadors/ores que tenen una temporalitat voluntària, per compaginar activitats laborals amb la formació. Tanmateix, si s'atén al grup de 25 a 29 anys, es pot apreciar una temporalitat del 37,6%, més de doble que la que afecta a l'estrat de treballadors/ores de 40 i més anys (15,2%).

Gràfic 7: Assalariats/ades segons tipus de contracte i edat (%)

Com s'ha dit a l'inici d'aquesta nota, una opció alternativa per estudiar la intensitat laboral i durada dels contractes consisteix en tractar aquestes dues variables com a dades contínues, i estimar els valors de les variables per als percentils, és a dir, per

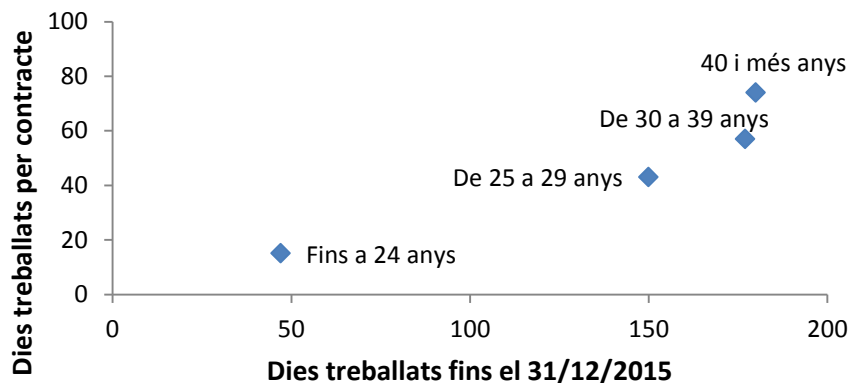
¹ "Els salaris mitjans a Barcelona. 2014". Gabinet Tècnic de Programació. Ajuntament de Barcelona. 2016.

aquells valors que, ordenada la variable de menor a major, deixen un percentatge determinat per sota o per sobre de la dada.

Per tal d'estudiar situacions de precarietat laboral intensa, cal fer servir un percentil de valor baix, però per garantir la representativitat també cal que inclogui un nombre de treballadors/ores significatiu. Per aquest motiu s'ha considerat el percentil 25. Aquest tractament permet fer gràfiques bidimensional com el gràfic 8, en el que es pot aproximar la precarietat visualitzant simultàniament el valor del 25% que tenen menor intensitat laboral i del 25% dels que tenen una durada dels contractes més curta.

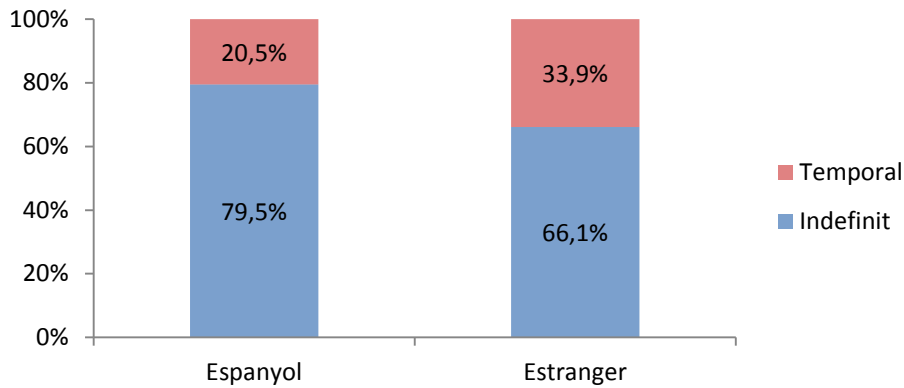
El gràfic 8 mostra que entre el grup de treballadors/ores fins a 24 anys el 25% arriba com a màxim a 50 dies de treball, amb contractes que aporten fins a 15 dies de treball cada un. Aquesta situació tan precària millora entre els treballadors/ores entre 25 i 29 anys, entre els quals el 25% de menor intensitat treballen fins a 150 dies amb contractes de durada mitjana de poc menys de 50 dies. Són unes dades que contrasten amb la situació dels treballadors/ores de més edat, amb una intensitat laboral pel 25% inferior fins 180 dies i una durada per contracte de 74 dies.

**Gràfic 8: Intensitat laboral i durada dels contractes
Assalariats/ades temporals per edat
(percentil 25%)**

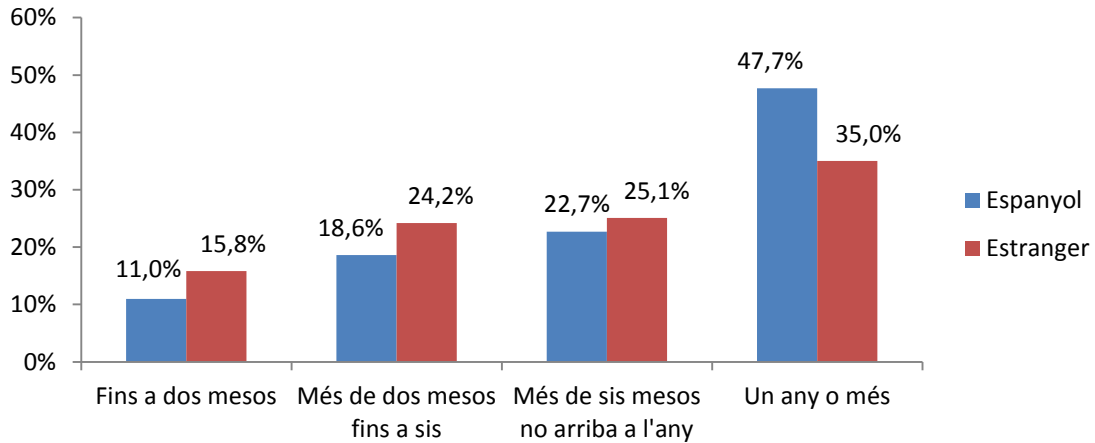
Una altra segmentació rellevant del perfil del treballador/a correspon a la distinció **per nacionalitat**, és a dir, entre espanyols i estrangers. En aquest cas, tal com es veu al gràfic 9, hi ha una diferència significativa entre la temporalitat de cada grup. Mentre que la cinquena part dels assalariats/ades espanyols són temporals, entre els assalariats/ades estrangers aquesta proporció arriba fins a la tercera part.

Gràfic 9: Assalariats/ades segons tipus de contracte i nacionalitat (%)

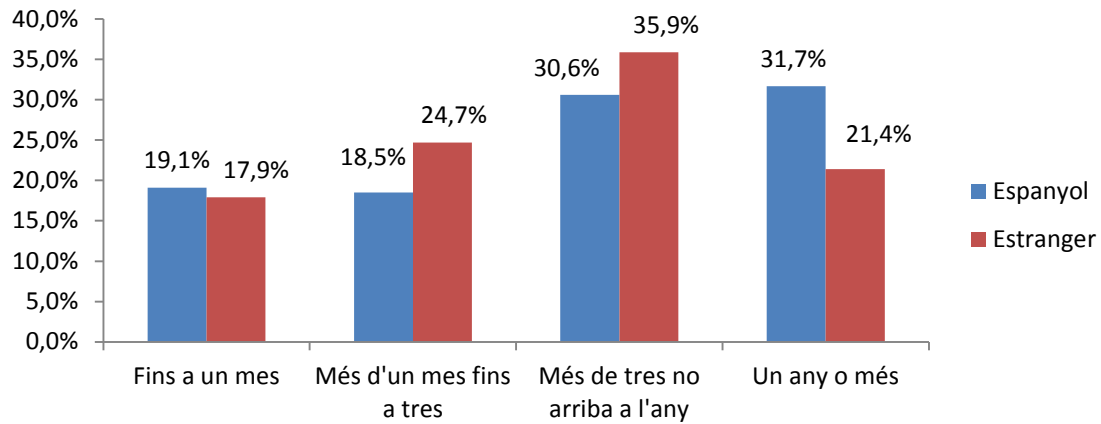

Els resultats pel que fa a la intensitat laboral i a la durada dels contractes entre espanyols i estrangers són taxatius: tal com mostren els gràfics 10 i 11 en totes les categories de major precarietat són superiors els percentatges de treballadors/ores estrangers, mentre que a la categories d'intensitat superior i de contractes d'un any o més són els treballadors/ores espanyols els que tenen percentatges més grans (uns 10 punts percentuals en cada cas).

Gràfic 10: Assalariats/ades temporals segons intensitat laboral i nacionalitat
Dies treballats fins el 31/12/2015

Gràfic 11: Assalariats/ades temporals segons durada dels contractes i nacionalitat
Durada mitjana contractes vigents 2015

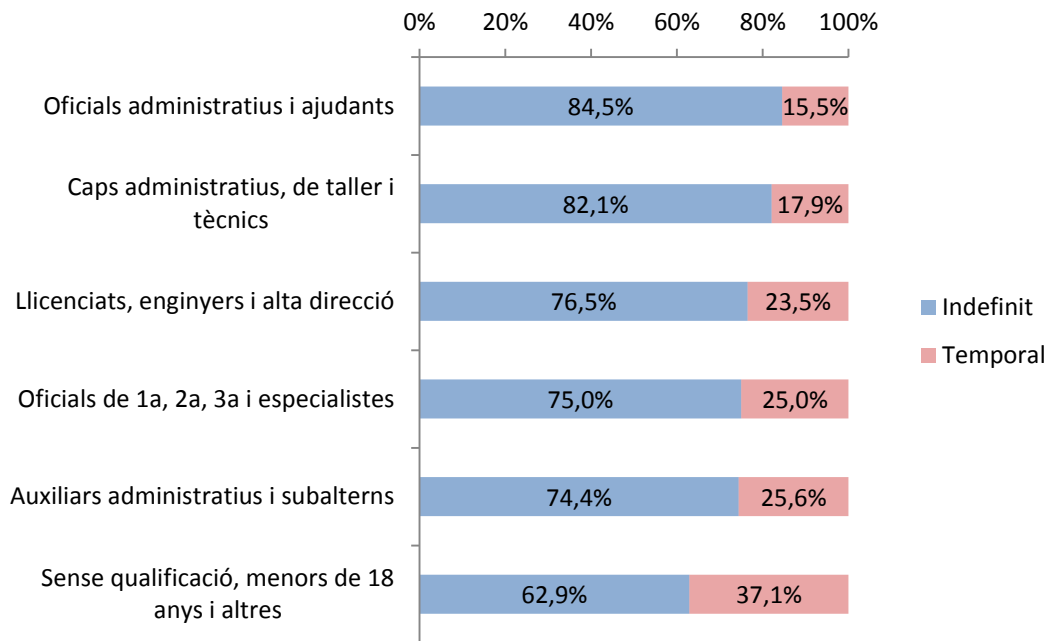

La darrera segmentació dependent del perfil del treballador/a és la que es deriva del seu grup professional². El gràfic 12 mostra la incidència de la temporalitat dels diferents grups professionals. La màxima presència de treballadors/ores temporals correspon al grup professional sense qualificació (37,1%), seguit d'auxiliars administratius i subalterns (25,6%). Pot semblar sorprenent que el percentatge de temporalitat dels llicenciats és també força elevat, per sobre de la mitjana (23,5%).

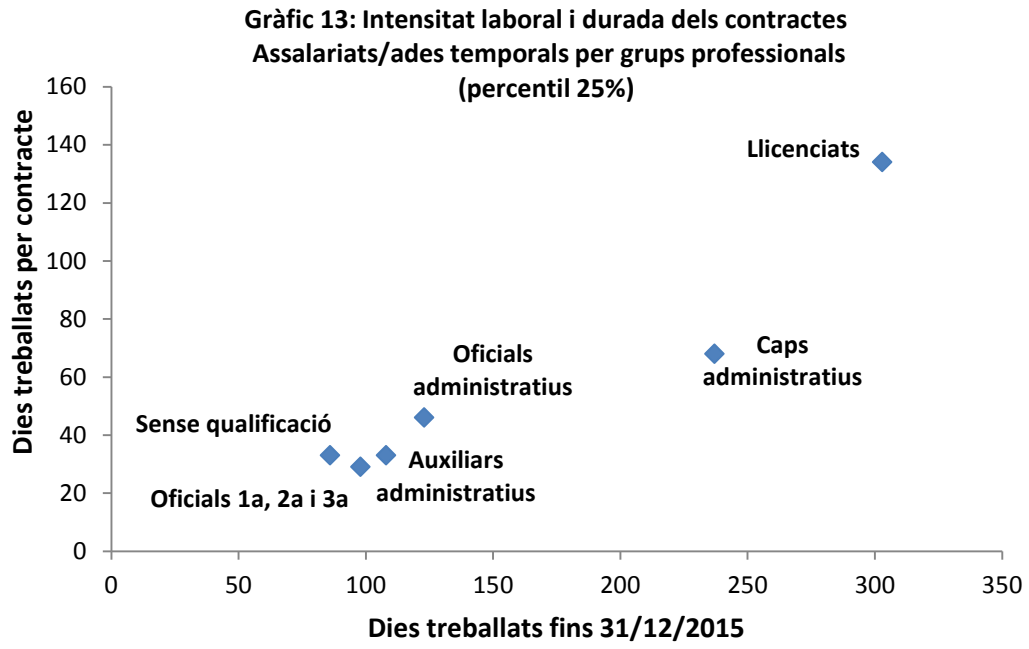
Una explicació d'aquest resultat és el sector econòmic de destinació de cada grup professional. Més del 40% dels llicenciats treballen als sectors de l'Administració, la Sanitat i l'Educació que, com es veurà posteriorment, són sectors d'alta temporalitat. Aquest percentatge baixa al 14% en el cas d'altres grups professionals, com és el cas dels Oficials administratius i ajudants.

² Aquesta variable està present en la MCVL i en la major part de les anàlisis fetes a partir d'aquesta font d'informació es fa servir com variable d'estratificació dels resultats. En la mateixa es troben algunes categories professionals que possiblement tenen una implantació força diferent segons l'activitat econòmica de l'empresa.

Gràfic 12: Assalariats/ades segons tipus de contracte i grup professional (%)

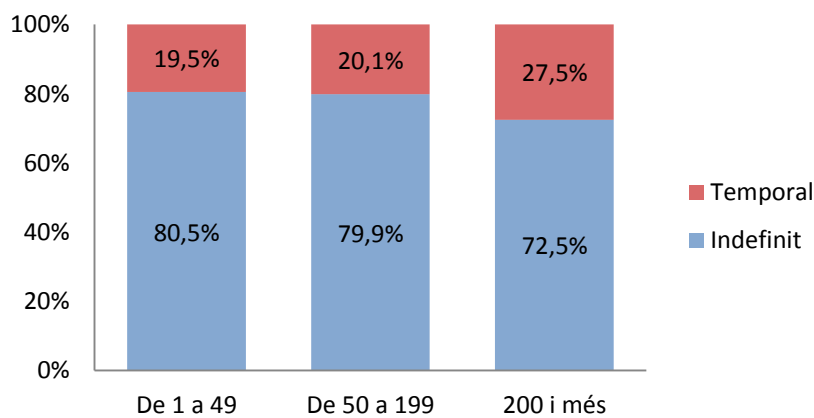
El gràfic 13 mostra que encara que la temporalitat dels llicenciats és elevada, la seva qualitat és també alta, ja que el 25% dels llicenciats amb menys intensitat laboral arriben a treballar fins 300 dies, amb una durada mitjana dels seus contractes per sobre dels 130 dies (com a màxim). En canvi, treballadors/ores sense qualificació, oficials de 1^a, 2^a i 3^a i auxiliars administratius tenen una intensitat laboral i una durada dels contractes força més baixa. Entre aquestes dues situacions es troben els treballadors/ores que són Caps administratius, amb dades fins els 200 dies de treball i una durada dels contractes de més de dos mesos .

4.- Resultats segons perfil de l'empresa

Les dues característiques que es consideren des del punt de vista de l'empresa contractant són la seva dimensió i el seu sector d'activitat econòmica. Pel que fa a la dimensió de l'empresa, els resultats del gràfic adjunt mostren diferències significatives.

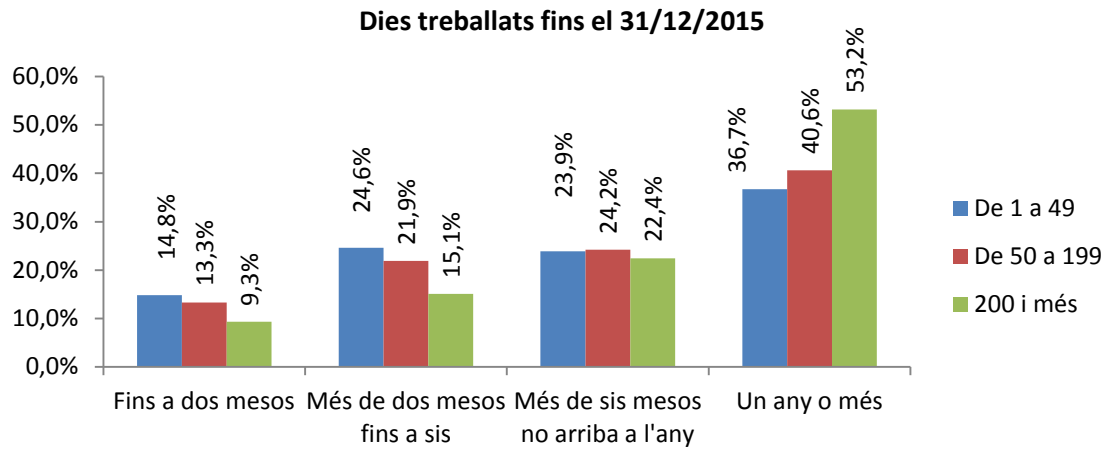
Gràfic 14: Assalariats/ades segons tipus de contracte i dimensió centre de treball (%)

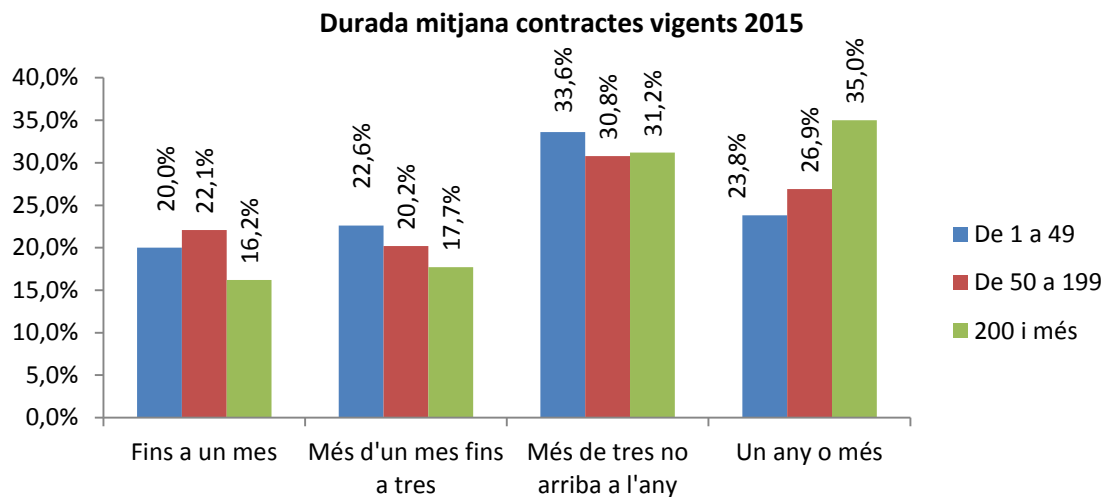
En efecte, els centres de treball més grans són els que tenen un major percentatge d'assalariats/ades temporals (27,5%) en comparació a la incidència dels temporals en centres mitjans i més petits, que estan a l'entorn del 20% en ambdós casos.

Ara bé, tal com mostren els gràfics 15 i 16, si es consideren els efectes d'aquesta temporalitat la situació es modifica. Tant des del punt de vista de la intensitat laboral com de la durada dels contractes els assalariats/ades temporals dels centres de treball grans tenen una situació millor que la dels assalariats/ades en centres mitjans o petits. Aquest resultat es constata tant veient les intensitats baixes i les durades curtes com en les dades que corresponen als grups de millor intensitat laboral i contractes més llargs. Aquest resultat pot relacionar-se no només amb el tipus de contractació de les grans empreses sinó, també, per la temporalitat de l'Administració Pública, on la contractació temporal està ocupada de forma predominant per funcionaris interins.

Gràfic 15: Assalariats/ades temporals segons intensitat laboral i dimensió

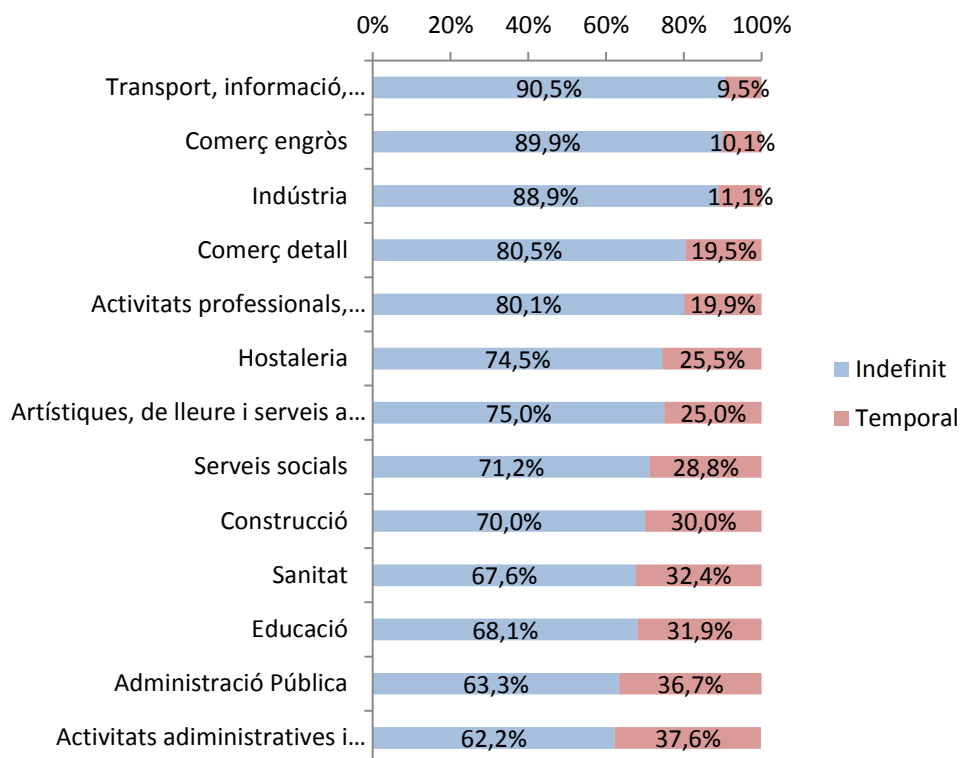

Gràfic 16: Assalariats/ades temporales segons durada dels contractes i dimensió

El darrer aspecte a considerar és l'anàlisi de la temporalitat del treball assalariat en funció de l'activitat econòmica de l'empresa contractant. En principi aquesta segmentació ha de ser de les més significatives, ja que hi ha algunes activitats que tenen algunes característiques que poden condicionar el tipus de contractació a fer. Un exemple clar és l'estacionalitat que afecta a alguns sectors de l'economia de la nostra ciutat.

Al gràfic 17 es pot veure el pes de la contractació assalariada per a cada activitat econòmica.

Gàfic 17: Assalariats/ades segons tipus de contracte i sector econòmic

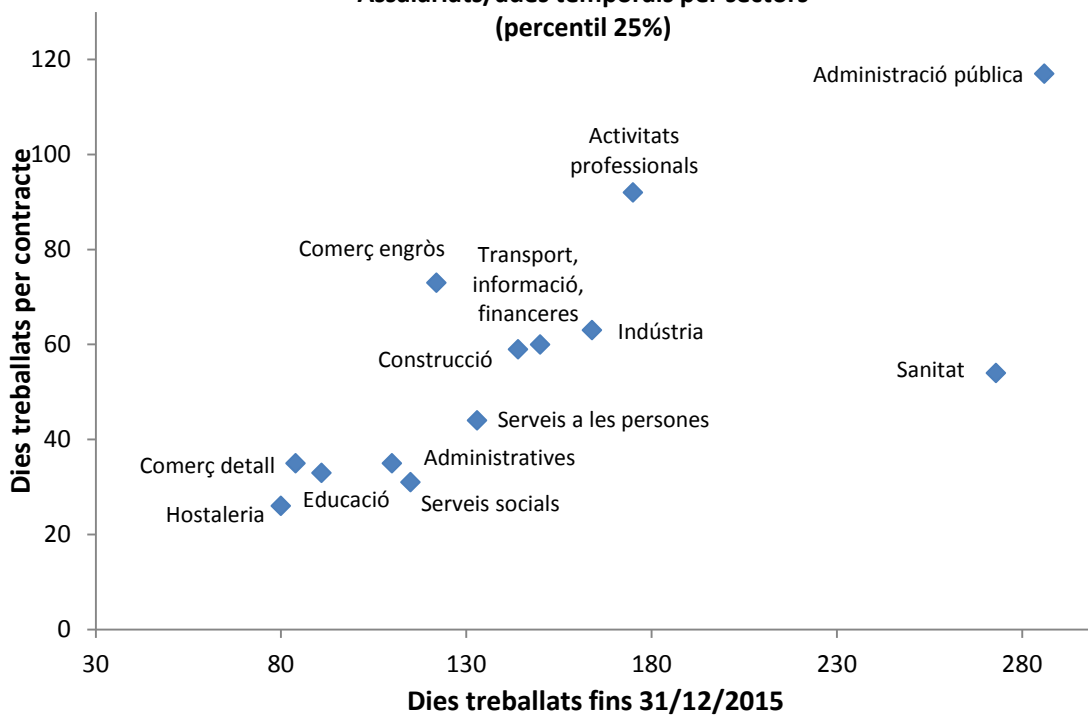
Dels resultats es pot destacar l'elevada temporalitat que afecta als treballadors/ores dels sectors amb presència del sector públic: Administració Pública (36,7%), Educació (31,9%), Sanitat (32,2%) i Serveis Socials (28,8%). Pel contrari, altres sectors com el Comerç, tant al detall (19,5%) com a l'engròs (10,1%) tenen una proporció de temporals inferior a la mitjana de l'economia.

Aquesta primera aproximació queda completada amb els resultats d'intensitat laboral i de durada del contracte que mostra el gràfic 18.

Amb aquesta informació la valoració de la temporalitat dels diferents sectors queda modificada. Si bé és cert que l'Administració té una proporció elevada de temporalitat, aquesta destaca per tenir una intensitat laboral i una durada dels contractes més llarga que la resta de sectors. En aquest sector el 25% dels contractats temporals amb menor intensitat laboral arriben als 286 dies de treball, i els contractes tenen en mitjana una durada de més de 100 dies. Aquests resultats tenen relació amb el fet que la major part d'aquests assalariats/ades temporals, a l'entorn del 70%, són funcionaris interins.

El Comerç al detall o l'Hostaleria, en canvi, amb percentatges de temporalitat menor, tenen una menor intensitat laboral i una durada dels contractes més curta. En concret el 25% dels treballadors/ores de l'Hostaleria amb menor intensitat laboral no superen els 80 dies de treball fins a finals del 2015, i la durada del contracte és, com a màxim, de 25 dies. Tal com mostra el gràfic, una situació no molt millor afecta als treballadors/ores del Comerç al detall, l'Educació i els Serveis socials. Una cas particular és el dels treballadors/ores de la Sanitat ja que encara que tenen uns contractes de durada força curta (no arriba en mitjana als dos mesos), tenen una intensitat laboral més positiva, propera a l'Administració Pública. La comparativa de la posició dels assalariats/ades de la Sanitat en comparació als del sector de l'Educació és molt contrastada, i un exemple clar de que les dues variables considerades en aquest informe no són redundants, sinó complementàries.

Gràfic 18: Intensitat laboral i durada dels contractes.
Assalariats/ades temporals per sectors
(percentil 25%)

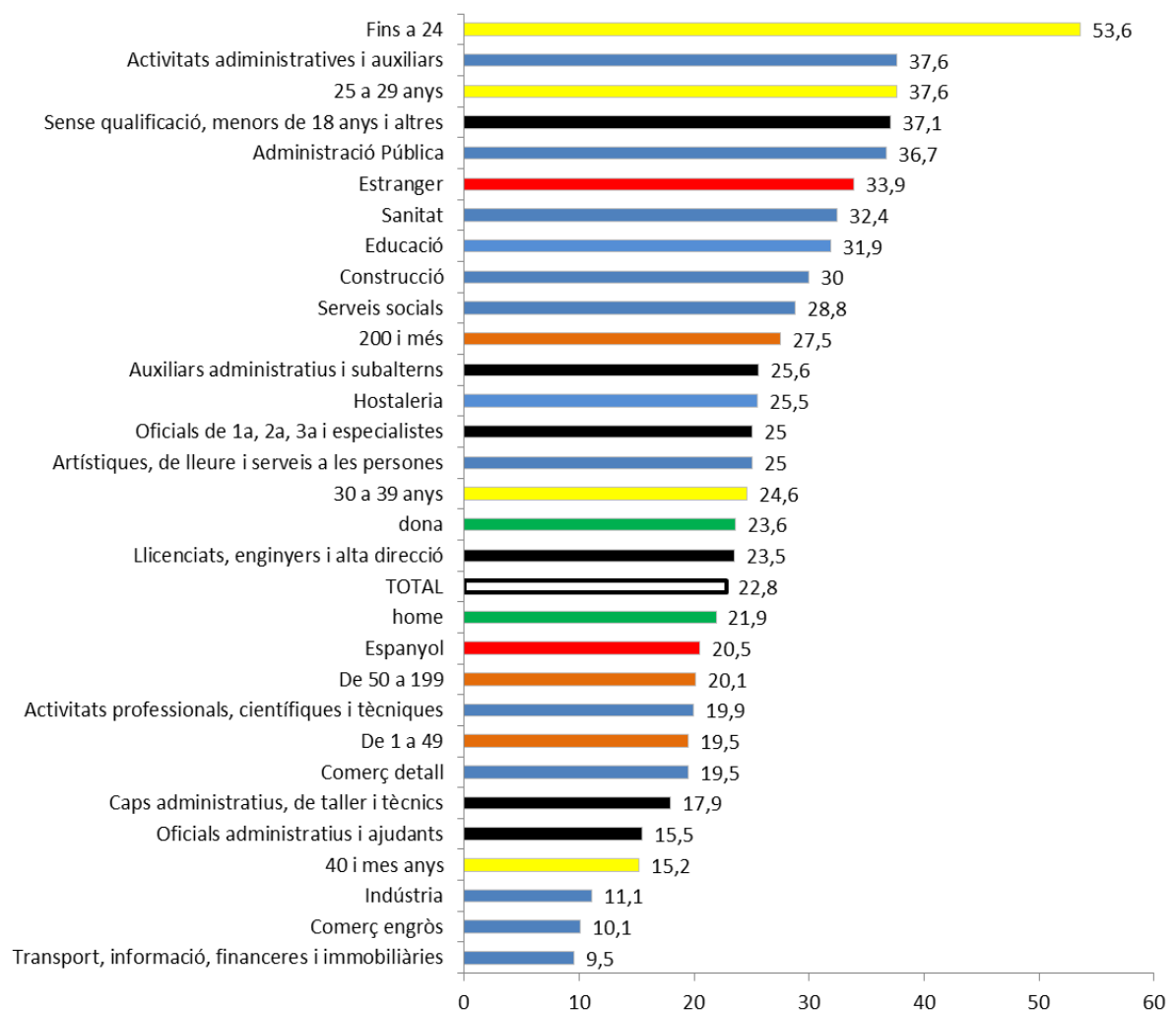

5.- Síntesi dels principals resultats

El primer objectiu d'aquest informe ha estat conèixer la proporció de la contractació temporal de les persones assalariades residents a Barcelona en el 2015, tant en el seu conjunt com per una sèrie de segmentacions derivades del seu perfil i el dels contractants.

El gràfic 19 mostra els valors d'aquesta proporció d'assalariats/ades temporals. A la vista del mateix es pot presentar la següent síntesi de resultats:

Gràfic 19: Assalariats/ades amb contracte temporal (%)

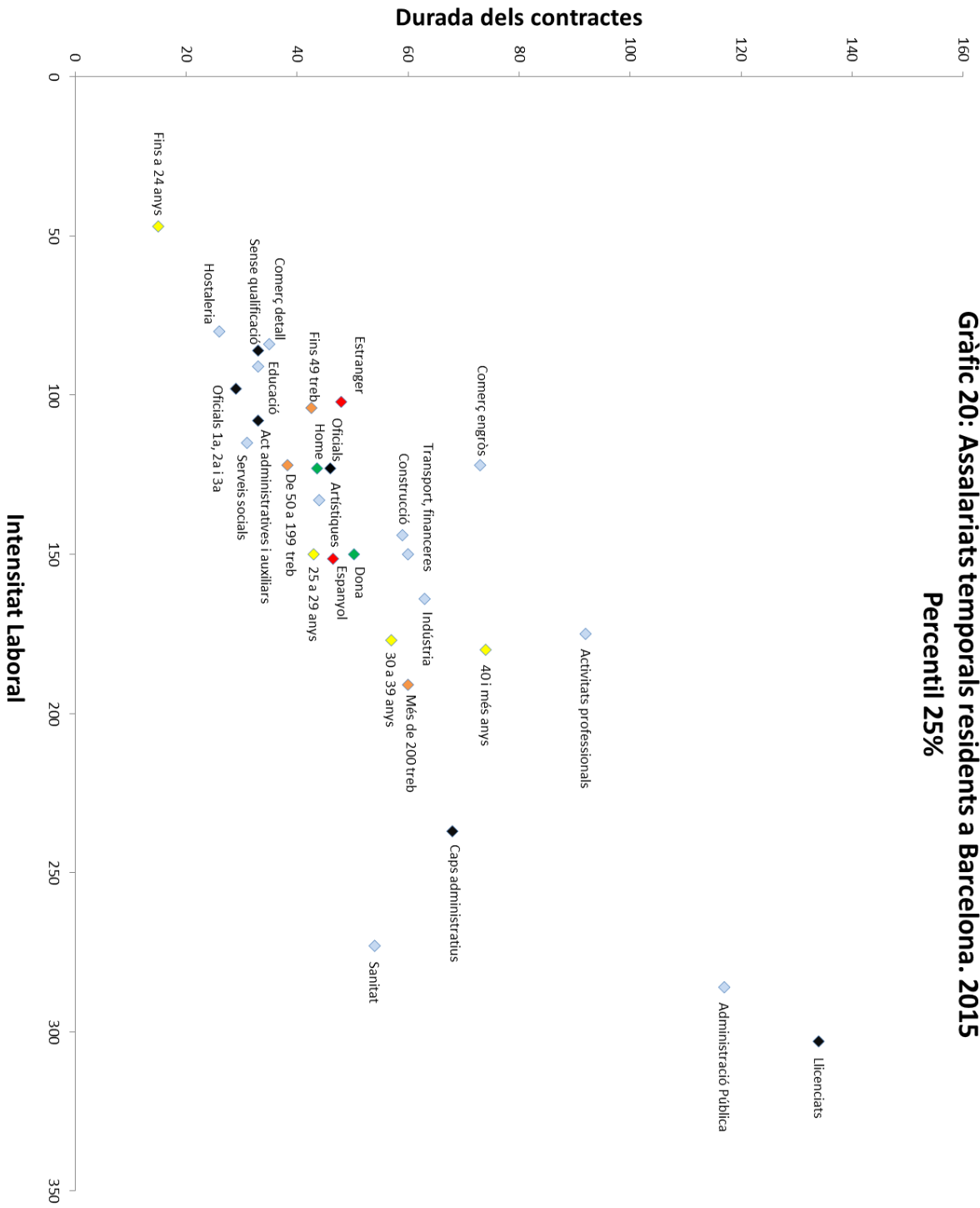
- El 22,8% de les persones assalariades a Barcelona a finals de 2015 eren temporals. Tanmateix aquesta proporció varia molt en funció dels col·lectius de treballadors/ores, ja que pot anar des de valors propers al 10% en certs sectors d'activitat (Indústria, Comerç a l'engròs, Transport, Finances) a més d'un 50% entre els joves.
- Tenint en compte els valors de les diferents categories per a cada una de les segmentacions, es constata que l'edat, el sector d'activitat i el grup professional dels treballadors/ores són els elements que tenen més capacitat discriminant en el percentatge de temporalitat.
- Pel que fa a les segmentacions segons perfil del treballador/a, es constata que hi ha més temporalitat entre les dones que entre els homes, entre els joves que entre els treballadors/ores de més edat, entre els estrangers que entre els espanyols i, finalment, per grups professionals, la falta de qualificació augmenta la temporalitat.
- En la segmentació per grups professionals destaca l'elevada temporalitat dels llicenciats. Aquest resultat té relació amb la destinació sectorial: Administració Pública, Educació i Sanitat, que són sectors amb una elevada temporalitat.
- En relació amb les segmentacions segons el contractant tenen més proporció de treballadors/ores temporals els centres de treball grans, i per activitat sectorial la temporalitat més alta la tenen l'Administració Pública, Educació i Sanitat. En aquests darrers resultats és determinant la presència de funcionaris interins.

El segon objectiu de l'informe era determinar les conseqüències de la temporalitat en dues variables que aproximen de forma parcial però significativa el concepte de precarietat: la intensitat laboral i la durada dels contractes.

El gràfic 20 mostra de forma bidimensional aquests valors per a les segmentacions fetes en el percentil 25%, és a dir, amb els valors de les variables que deixen una quarta part dels treballadors/ores per sota dels mateixos. Sobre la base d'aquesta informació s'arriba a la següent síntesi de resultats:

- Els assalariats/ades que són llicenciats o treballen a l'Administració Pública, malgrat tenir una proporció de temporalitat elevada, tenen una temporalitat de millor qualitat que altres col·lectius, tant en termes d'intensitat laboral com en la durada dels contractes.
- Els joves fins 24 anys tenen els resultats més baixos tant en intensitat laboral com en durada dels contractes. Cal dir, tanmateix, que entre aquest col·lectiu poden haver treballadors/ores que combinen feina amb estudis.
- Les dones i els treballadors/ores de centres de treball més grans tenen, com s'ha vist abans, més temporalitat. Tanmateix, aquesta temporalitat és de major qualitat que la dels homes o dels treballadors/ores de centres de treball més petits. En ambdós casos la presència de funcionaris interins (de proporció més elevada entre les dones i en els centres de treball més grans) tenen incidència en aquests resultat.
- En termes d'activitat sectorial els assalariats/ades de l'Hostaleria, els Serveis Socials, l'Educació i el Comerç al detall són els que tenen resultats més desfavorables en els dos indicadors de precarietat.
- En termes de grups professionals, els treballadors/ores Sense qualificació, Oficials de 1a, 2a i 3a, Auxiliars administratius i d'Activitats administratives són els que tenen menor intensitat laboral i els contractes de durada més curta.

Gràfic 20: Assalariats temporals residents a Barcelona. 2015
Percentil 25%

6.- Nota metodològica

L'objectiu de l'informe és determinar la proporció d'assalariats/ades amb contracte temporal sobre el total, i l'anàlisi de l'efecte d'aquesta temporalitat mitjançant dos conceptes: **la intensitat laboral** i **la durada mitjana dels contractes**.

Aquestes dues variables, com s'ha dit al principi del text, estan vinculades al concepte de precarietat laboral, d'acord amb la literatura disponible sobre aquest fenomen. Fins ara aquest tipus d'anàlisi s'havia fet a partir de l'estadística de contractes. En canvi, en aquest cas és una estadística de treballadors/ores, en concret, de treballadors/ores residents a Barcelona.

Tal com s'ha dit a la introducció, la identificació dels contractes indefinits i temporals és bastant directa, ja que el tipus de contracte és en la major part dels casos una dada obligatòria, per exemple, en el Règim General. En els contractes anteriors a 1991 i per a certs col·lectius de treballadors (bàsicament funcionaris) no consta la dada. En la mostra de Barcelona hi ha un 5,9% de casos sense aquesta informació. En aquests casos s'ha imputat el valor de contracte indefinit.

La definició de la intensitat laboral i la durada de contractes es fa en dues fases: 1) s'identifiquen els treballadors amb contracte temporal vigent a finals de l'any de referència, i 2) per aquests treballadors es consideren tots els contractes que han tingut vigents al llarg de l'any i el nombre total de dies de treball generats per aquests contractes. A partir d'aquesta informació la *intensitat laboral* és igual al total de dies treballats fins el 31/12/2015 i la *durada dels contractes* com el quocient entre el nombre de dies i el nombre de contractes.

Freqüentment el concepte d'intensitat laboral es troba, en altres estadístiques, en *termes relatius*, com un percentatge entre els dies treballats i el total de dies de treball possible. En aquesta nota el concepte queda definit, en canvi, en *termes absoluts*: com nombre de dies treballats a partir dels contractes vigents l'any de referència.

La informació s'obté de l'explotació de la Mostra Contínua de Vides Laborals (MCVL). Aquest arxiu està disponible gràcies a un acord entre l'INE, la Seguretat Social i l'Agència Estatal d'Administració Tributària. La MCVL és una mostra aleatòria del 4% de les dades individualitzades anonimitzades de la Seguretat Social, complementada amb dades de Padró i de les retencions de l'IRPF³.

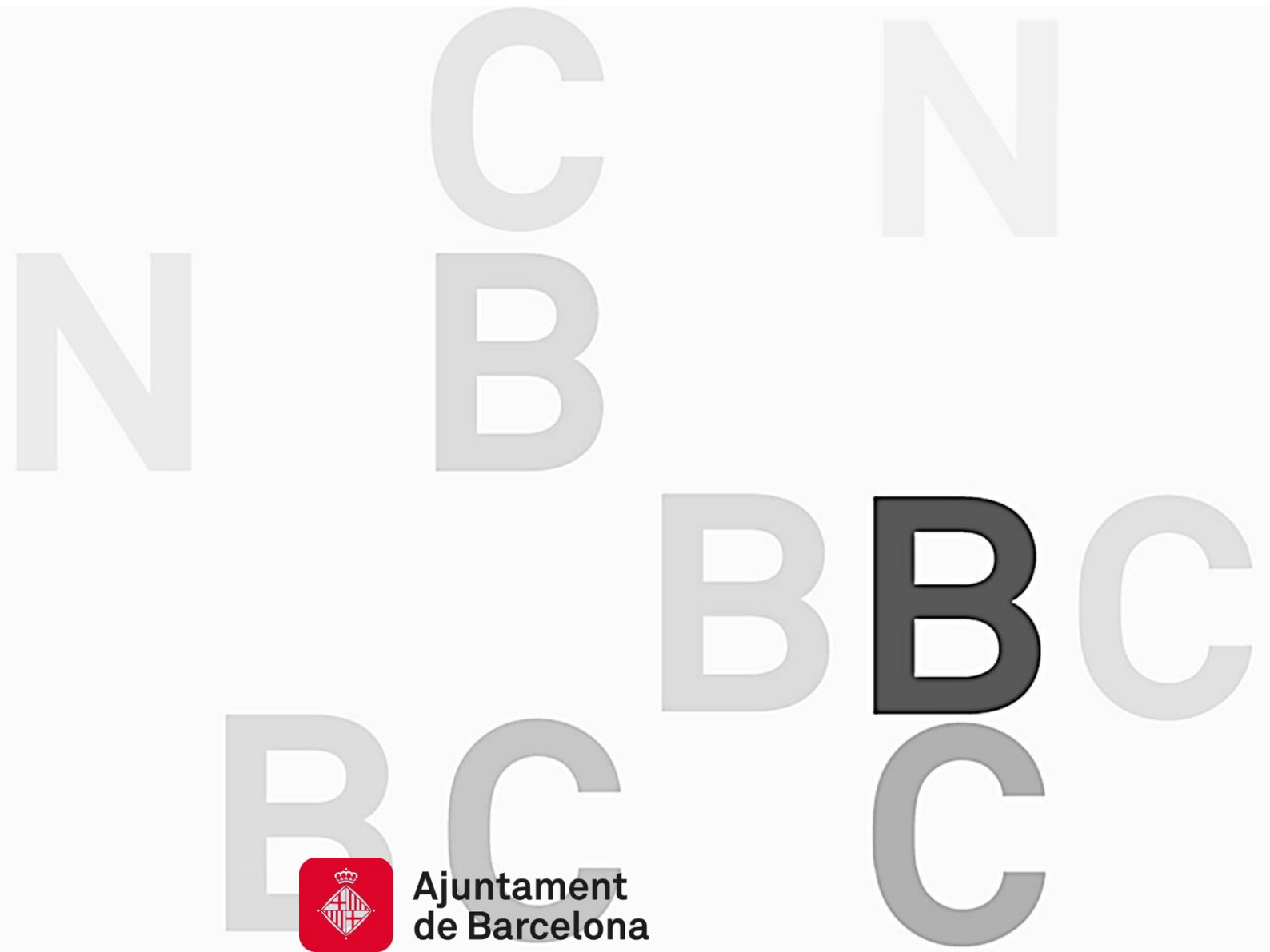
³ Més informació sobre la MCVL es pot trobar a:

http://www.segsocial.es/Internet_1/Estadistica/Est/Muestra_Continua_de_Vidas_Laborales/index.htm

En aquesta explotació s'han fet servir els arxius de la Seguretat Social i de Padró. La mostra pels treballadors residents a Barcelona amb contracte a finals de 2015 és de 21.459 registres.

L'aprofitament estadístic es fa seguint el següent procés:

- a) Al fitxer d'episodis o vincles amb la Seguretat Social es seleccionen aquells que han estat vigents al llarg de 2015. Es seleccionen els episodis que corresponen als assalariats/ades en actiu de tots els règims de cotització.
- b) L'anterior fitxer es transforma en un fitxer de persones incloent en cada registre el nombre total de contractes de cada persona i el nombre de dies treballats fins el 31/12/2015. Una vegada es té aquesta informació en tots els registres es selecciona un únic registre per a cada persona: el contracte vigent a finals de 2015. En cas d'existir més d'un contracte vigent a finals de 2015 es selecciona el que té més durada.
- c) A partir de les variables originals de l'arxiu es defineixen totes les variables derivades aplicades a la tabulació.
- d) El mostreig de la MCVL és un aleatori simple. S'aplica l'elevació com a inversa de la fracció de mostreig. Com aquesta fracció a la MCVL és un 4%, la elevació és de 25 en tots els registres.

Ajuntament
de Barcelona